

BENZINKÚTKEZELŐ

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

BENZINKÚTKEZELŐ

Feladatok és tevékenységek

Több mint 100 évvel ezelőtt Európa nagyvárosaiban ugyanúgy, mint Budapesten, még konflisokkal, lóvasúttal vagy gyalog közlekedtek az emberek. Fordulópont hazánk közlekedésében az első automobil megjelenése volt 1895-ben, és rá egy évre, a millenniumi évforduló idején az első motorkerékpáré. A századfordulóra a gépkocsi annyira tökéletesedett, hogy használható közlekedési eszközzé vált. Ám az új közlekedési eszköz szokatlan sebessége és működésének újszerűsége miatt részint csodálatot, részint félelmet váltott ki. Szükségessé vált szabályrendszerek kidolgozása és az autóvezetési ismeretek tudásának ellenőrzése. Az angolok alkották meg az első közlekedési szabályokat 1897-ben, ami 3 év alatt terjedt el a többi európai városban. Az első magyar jogosítvány 1901-ből származik. Magyarországon 1904-ben kezdődött meg a pormentes (makadám) utak építése, amelyeket már az autók is használtak. Egy 1910-ből származó adat szerint 1047 automobil szerepelt az országos nyilvántartásban. Ma 3,5 millió közlekedő autóról tudunk. Hajnaltól késő estig autók áradata hömpölyög az utakon: kicsik és nagyok, régiek és újak, személyautók és un. haszonjárművek, különféle márkájúak. Közös bennük az, hogy időnként „megszomjaznak”. Az üzemanyagpótlás a töltőállomásokon, benzinkutaknál történik, mely megfelelő sűrűségben telepített – átlagban 30 kilométerenkénti – hálózatával fogadja éjjel és nappal az autósokat. A töltőállomásokon benzinkútkezelők dolgoznak.

Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek ebben a szakmában?

A benzinkútkezelő igen összetett feladatot lát el, bár leggyakrabban csak az autók körüli tevékenységét látjuk. Elsősorban a gépjárművek üzemanyaggal történő megtöltése a feladata. Ehhez figyelembe kell vennie a gépkocsivezető vagyis a vevő igényeit. A meghatározott mennyiségű üzemanyag töltésekor figyelnie kell a számláló berendezést, hogy ne lépje túl a kívánt mennyiséget. Mielőtt azonban műszakját megkezdi, át kell vennie és az adminisztrációban rögzítenie kell a kút területén (nem látható helyen) földbe süllyesztett tárolóban lévő üzemanyag mennyiségét. Az üzemanyagot fajtánként veszi át,

így pontosan tudja, hogy mennyi és milyen típusú üzemanyagot adhat el. E mellett ellenőriznie kell a töltőállomás számlálóinak állását és működőképességét is. Ezeket is rögzítenie kell a munka megkezdésekor. A műszak befejezésekor is írásban kell rögzítenie az adott üzemanyag tartály és a számláló órák állását. További feladata a gépjárművek ellenőrzése, ehhez azonban a gépkocsivezető beleegyezését kell kérnie. A benzinkútkezelőnek ismernie kell a különböző autótípusokat, pl. a gépháztető felnyitásához. Ellenőrző tevékenysége az olajsztint mérésére, az ablakmosó folyadék mennyiségére, valamint a hűtővíz állapotára vonatkozik. Ha ezek nem megfelelő mennyiségben vannak a gépjárműben, akkor a megfelelő anyagok, olajok, hűtővizek stb. megnevezésével felajánlja ezek kiegészítését. Fontos tudnia, hogy mely folyadékok keverhetőek és mely anyagok nem használhatóak utántöltéssel. Feladatai közé tartozik a biztonságos közlekedés érdekében a szélvédők és a rendszámablak igény szerinti megtisztítása, lemosása. A benzinkútkezelő szakma is folyamatosan változik, így a számlázás, pénzkezelés feladata csak az ún. kis kutaknál egészíti ki tevékenységét, egyébként ezt más munkatársak végzik.

Feladata azonban az üzemanyag szállítmányok átvétele, biztonságos kezelése, pl. a tároló tartályok feltöltésekor a kiszolgálás szüneteltetésének biztosítása. Felvilágosítást kell adnia az autózáshoz szükséges egyéb kiegészítőkről is, pl. gumik típusáról stb. Az üzemanyag-töltő állomásokon a benzinkútkezelő feladata az autó kerekeinek nyomásmérése és beállítása is az adott típushoz előírt gyári előírásoknak megfelelően.

A benzinkútkezelők – amennyiben a forgalmazó cég alkalmazottjai – általában két műszakban dolgoznak. 12 óra szolgálat után 24 órás szabadnap következik. Amennyiben saját tulajdonban lévő kútnál dolgozik, a munkaidőt maga szabályozza. A töltőállomásokon elvégzendő rendszeres tevékenységek is a műszakok szerint változnak. A nappali teendők nagyobb hányadát a kiszolgálás, adminisztrációs feladatok, pénzkezelés, áruátvétel teszi ki.

Éjszaka történik többnyire a polcok áruval való feltöltése, az üzemanyag szállítmányok átvétele, általános takarítások.

A munkakörnyezet jellegéből adódóan egy benzinkút veszélyes üzemnek tekinthető több értelemben is. Ezért nagyon körültekintően kell eljárni például a hulladékok kezelésében, a környezet rendezettségének biztosítása érdekében.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

A benzinkútkezelő elsősorban az üzemanyagokkal dolgozik, amelyekkel feltölti a gépjárműveket. Ezek a különböző oktán számú benzinek, illetve diesel olajok. E mellett a gépkocsik működéséhez szükséges más folyadékkal is dolgozik, mint pl. desztillált víz, hűtő folyadék, különböző típusú olajok stb.

Eszközei közül elsősorban az üzemanyagtöltő fejjel dolgozik, melynek szabályozásával indítja, illetve állítja le a folyadékáramlást. További eszközei a sűrített levegőt biztosító kompresszor, a kerékszáró sapkák, illetve a kerékcseréhez szükséges eszközök, pl. emelő. E mellett gépkocsi tisztításához használ vizet, rongyot, ablaklehúzó stb. Napi feladataiból következően nyilvántartást is vezet, amelyhez megfelelő nyomtatvány és toll szükséges. Az üzemanyag nyilvántartása többnyire számítógépes rendszereken keresztül történik, ezért számítógépet is használ. Olyan kutaknál, ahol pénzforgalmat bonyolít, pénztárgépet is kezel és számlát nyomtat.

Tűzoltó készülékek elengedhetetlen eszközei a munkafolyamatnak.

Hol végzi a munkáját?

A benzinkútkezelő munkáját többnyire szabadban végzi, amely azonban részben védett, mert az üzemanyagfeltöltés fedett helyen történik. Ebből következően elsősorban a szeles időjárásnak és a hőmérsékleti jellemzőknek van kiszolgáltatva. Különösen a hideg időben a benzintöltő-fej szabályozása vagy a kerekek állapotának ellenőrzése igen nehéz feladat (pl. havas, vizes kerekek esetén). Ha nem szolgálja ki a vevőket, akkor a töltőállomásokon épített eladótérben tartózkodhat, így különösen ki van téve a hőingadozásnak. Az eladótérben meleg, míg a külső környezetben mínusz hőfok is lehet. Nyáron az ingadozás ellenkező előjelű, a klimatizált előtérből jön ki a 35 fok fölött hőmérsékletre.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga?

A benzinkútkezelő munkája során emberekkel, gépkocsikkal, motorkerékpárokkal, azok alkatrészeivel kerül kapcsolatba. A szolgáltatást igénybevevőkön túl munkakapcsolatban áll a különböző beszállítókkal, hivatali és felügyeleti szervekkel, hatóságokkal. A benzinkútkezelő elsősorban azokkal a gépkocsivezetőkkel találkozik munkája során, akik igénybe veszik a benzinkút szolgáltatásait. Ezek között minden korosztály előfordul, sőt olyan megváltozott munkaképességű személy is, akinek a gépkocsiból való ki és beszállás nehézséget okoz. Ilyen esetekben is, de általában minden vásárlót maximális udvariassággal kell kiszolgálni, illetve segítséget nyújtani. A benzinkútkezelés nemcsak szakmai tudást, de szociális érzékenységet is igényel, ha valaki jól akarja ellátni munkáját. Emellett természetesen kapcsolatot tart fenn, azokkal a fuvarozókkal, akik a különböző üzemanyagokat és más termékeket szállítják. Esetenként a számláló eszközök, illetve mérőeszközök karbantartásában résztvevőkkel is megfelelő munkakapcsolatot kell kialakítania.

Követelmények

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

A benzinkútkezelői tevékenység jó fizikai erőnlétet, állóképességet igényel. Mivel munkáját csak részben fedett helyen látja el, ki van téve az időjárási körülményeknek. A benzinkútkezelői munka egyik jellemzője az üzemanyagotöltés, amely folyamatos koncentrációt igényel, megfelelő üzemanyagot kell kiválasztania és betöltenie. A különböző igények kiszolgálása idegrendszeri megterhelést is jelent a fizikai megterhelésen túl. Az éjszakai műszakban való beosztás miatt a stresszhatás növekedhet.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

Az időjárási viszonyok mellett a benzinkút környezetében mindig jelen vannak a kőolaj származékokból a levegőbe kerülő gázok, gőzök. Az ezekkel való folyamatos

kapcsolat egészségkárosító hatású lehet, különösen a vegyszer-érzékeny, allergia hajlamú személyeknek. A kőolaj származékoknak az érintése gyakran válthat ki különböző bőrérzékenységet, ekcémákat. Az időjárás változások miatt gyakran jelentkezhetnek meghűléses betegségek, később reumás ízületi panaszok.

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?

Fontos tudni, hogy minden foglalkozásnak szigorú egészségügyi alkalmassági feltételei vannak.

A fontosabb szempontok közül néhányat kiemelünk, tájékoztató jelleggel:

- jó látás,
- ép hallás,
- karok, kezek, ujjak fokozott használata,
- jó beszélőképesség,
- fokozott figyelem,
- együttműködés.

A foglalkozás gyakorlása során felmerülő kockázati tényezők:

- allergizáló anyagok,
- veszélyes anyagok használata,
- tartós állómunka,
- fokozott balesetveszély.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

A benzinkútkezelő munkájából következően igen sok emberrel kerül kapcsolatba, akikkel meg kell találnia a megfelelő hangot, ami lehetővé teszi együttműködésüket. Ez azt jelenti, hogy elengedhetetlenül szükséges az udvarias, készséges magatartás, amely megfelelő kapcsolatteremtési képességen alapszik. Mind az üzemanyagöltésekor, mind az egyéb ellenőrző

funkciók végzésekor fontos a jó szem-kéz koordináció, az ujj ügyesség és a kézügyesség legalább átlagos szintű birtoklása.

Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

A benzinkútkezelés egy olyan szakterület, ahol elsősorban gyakorlati ismereteket kell hasznosítani. Ezért a kielégítő mértékű számolás, műszaki ismeretek előnyt jelentenek egy ilyen foglalkozás sikeres gyakorlásában. Általános képzésben matematika és fizika tantárgyakból nyújtott jó teljesítmény előny a szakma választásakor. A magyar nyelv és irodalom tantárgyban legalább átlagos teljesítmény szükséges, míg az idegen nyelvek (alapfokú / alapfokú társalgási szintű,) ismerete elengedhetetlen, hogy szót értsen a külföldi vásárlókkal.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

A benzinkútkezelő munkájából adódóan gépjárművekkel kerül kapcsolatba. Ez azt jelenti, hogy a gépjárművek forgalmazásához, működtetéséhez egyéb speciális jellemzőihez kapcsolódó érdeklődés segíthet ebben a szakmában. Elsősorban a közlekedés iránti érdeklődés, valamint a tárgyak, illetve azok működése iránti kíváncsiság előnyös a szakmában. Kedvelnie kell az automatizált gépekkel való tevékenységet és be kell tartania azokat a szabályokat, amely a veszélyes anyagokkal történő munkavégzés során szükségesek. A munkája az ügyfelek kiszolgálására irányul. Akik ezt a szakmát választják, szeretnek segítséget nyújtani műszaki problémák megoldásához a gépjárműforgalom területén.

Szakképzés

A **képzés célja** olyan szakemberek képzése, akik a folyékony és gázüzemű gépjárművek, munkagépek működéséhez szükséges üzem- és kenőanyagokat, továbbá a kutak mellett működő üzletekben / shopokban forgalmazott árucsoportokat értékesítenek, ehhez

kapcsolódó szolgáltatási feladatokat látnak el, a vásárlókat kulturáltan kiszolgálják, a kiadásra kerülő éghető anyagokat és veszélyes hulladékokat szakszerűen kezelik és tárolják, valamint ellátják a kapcsolódó áruforgalmi feladatokat.

Előképzettség

A szakképzésben való részvétel feltétele a nyolcadik évfolyam elvégzésével tanúsított alapfokú iskolai végzettség és betöltött tankötelezettségikör. A foglalkoztatáshoz szükséges egészségi alkalmasság, valamint szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.

Képzési idő

A szakképesítés szintje középfokú, iskolarendszeren kívül tanulható, 60 százalékban gyakorlati képzést tartalmaz.

A szakképesítés során oktatott elméleti és gyakorlati tárgyak

Vállalkozói gazdálkodási ismeretek, Kereskedelmi szakmai ismeretek, Eladó-vevő kapcsolatok, Árutani ismeretek, Irányított szakmai gyakorlat.

A szakképesítés vizsgakövetelménye

A szakmai vizsga gyakorlati és szóbeli részből áll.

A gyakorlati vizsga részei: eladás/kiszolgálás, alkalmazott áruismeret.

A szóbeli vizsga tételei felölelik az eladói munkára vonatkozó komplex kereskedelmi ismeretanyagot, az alábbi témakörök ismeretanyagára építve: vállalkozói gazdálkodási ismeret, kereskedelmi szakmai ismeretek, árutani ismeretek.

A szakképesítés OKJ azonosító száma: 31 7862 07 /Töltőállomás-kezelő, eladó/

Kapcsolódó foglalkozások

Eladó,

Propán-bután cseretelep kezelő.

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatóak. Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja.

A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III. és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

A benzinkútkezelő foglalkozást bemutató **pályaismertető film** elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, valamint a Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu, továbbá az e-pálya www.epalya.hu internetes elérhetőségeken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Ez a kiadvány az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával 2005-ben készült. Aktualizálva 2008-ban.
A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.